

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

Marts 2010 • Nr. 65

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 21 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden

© Kate Holt / WWF-UK

Indhold

Vejen til Mexico	1	Biobrændsel: Et teknologisk og politisk dilemma?.....	7
Fortsat brug for stærk dansk indsats efter COP15	2	Rimer "bio" på bæredygtig?.....	8
En ambitiøs VE-handlingsplan – tak	3	Jordens time vender tilbage.....	8
Regeringen fortrænger debat om klimaet ..	4	Økonomi og miljø hænger sammen	9
EU når ikke biodiversitetsmål – men sætter bare ny deadline.....	4	Arrangementer	10
EU stadig langt fra det nødvendige klimalederskab.....	5		
Danske investeringer i ulande – eller i skattely?.....	6		

Vejen til Mexico

Af Lykke Friis, klima- og energiminister og minister for ligestilling

2010 tegner til at blive et travlt og udfordrende år. De internationale klimaforhandlinger har taget fart igen.

Som formandskabsland har vi stadig ærmerne rullet op, og i et tæt samarbejde med Mexico forsøger vi at sikre den nødvendige fremdrift i forhandlingerne. Mexico har i år

så at sige den politiske ”depeche”, og de har allerede taget initiativ til det første uformelle forhandlermøde, som fandt sted den 18.-19. marts.

”Som formandskabsland har vi stadig ærmerne rullet op, og i et tæt samarbejde med Mexico forsøger vi at sikre den nødvendige fremdrift i forhandlingerne.”

Formålet var at drøfte, hvordan vi arbejder sammen i UNFCCC, og hvordan vi gerne ser processen frem mod COP16. En god og konstruktiv forberedelse til det første officielle forhandlingsmøde i april, hvor vi forhåbentligt får køreplanen for 2010 på plads.

Den store udfordring bliver selvfølgelig at nå de nødvendige fremskridt på de enkelte forhandlingsemner inden Mexico. Vi har et godt udgangspunkt for det videre arbejde i

dels Copenhagen Accord, dels de forhandlingstekster, som formændene for de to forhandlingsspør præsenterede i København.

”Den store udfordring bliver selvfølgelig at nå de nødvendige fremskridt på de enkelte forhandlingsemner inden Mexico.”

Den 17. marts havde 109 lande associeret sig med aftalen, herunder alle store udledere. Gruppen dækker nu 82 pct. af verdens udledninger, 77 pct. af verdens befolkning og 88 pct. af verdens BNP. Så opbakningen til Copenhagen Accord tyder på, at den også vil kunne være et konstruktivt element i den videre forhandlingsproces. Aftalen indeholder netop nogle kompromisser på en række af hovedproblemstillingerne, så forhåbentligt kan vi få løst op på nogen af knuderne i forhandlingerne.

Fortsat brug for stærk dansk indsats efter COP15

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

Det er godt, at Danmark, som klima- og energiminister Lykke Friis skriver i dette nyhedsbrev, fortsat har ærmerne rullet op i klimaforhandlingerne frem mod klimatopmødet i Mexico til december. Det er der også brug for. Danmark er stadig formandskabsland i Klimakonventionen (UNFCCC) ind til Mexico-mødet og sidder bl.a. i UNFCCC bureauet, der planlægger slagets gang frem til COP16.

”[...] det [er] afgørende, at Danmark er med til at sikre en accelereret og målrettet forhandlingsproces frem til COP16 [...]”

I den forbindelse er det afgørende, at Danmark er med til at sikre en accelereret og målrettet forhandlingsproces frem til COP16, så der er de bedste muligheder for at nå et resultat på dette møde, når nu

COP15 ikke kunne levere varen. Danmark må arbejde for forstærkede forhandlinger i de to forhandlingsspør under UNFCCC, og her være med til at sikre, at Copenhagen Accord bakker op om denne forhandlingsproces, og ikke bliver et alternativt eller konkurrerende spor.

”I øjeblikket gør Danmark som de fleste andre rige lande, nemlig tager klimastøtten til ulandene fra den lovede udviklingsbistand.”

I forhold til Copenhagen Accord må Danmark gå foran i at sikre, at aftalens løfter om ny og additionel klimafinansiering til ulandene, så også reelt materialiserer sig. I øjeblikket gør Danmark som de fleste andre rige lande, nemlig tager klimastøtten til ulandene fra den lovede udviklingsbistand. Det er ikke godt nok. Danmark bør her gå

foran og vise vejen f.eks. ved at etablere en ny ramme for klimafinansiering ud over udviklingsbistanden. Vi har tidligere haft en sådan miljøramme på ½ procent af BNP, samtidigt med at vi havde en udviklingsbistand på 1 procent af BNP. Hvorfor skulle vi ikke kunne gøre det igen?

Og så må Danmark gå foran med reduktioner i vores hjemlige drivhusgasudslip, med konkrete og ambitiøse målsætninger både på kort, mellemlang og lang sigt. Danmark bør som et første skridt påtage sig at reducere vores hjemlige udslip af drivhusgasser med mindst 40 procent i 2020. Alt andet er utilstrækkeligt i forhold til klimaudfordringen.

En ambitiøs VE-handlingsplan – tak

Gunnar Boye Olesen, Organisationen for Vedvarende Energi

Danmark skal have en ny handlingsplan for vedvarende energi (VE). Det er der flere gode grunde til: Det nuværende energiforlig udløber i 2011 og med de nuværende planer, når Danmark ikke målet om 30 pct. vedvarende energi i 2020, som er en del af EU's mål om 20 pct. vedvarende energi i 2020. Derfor skal der i de næste måneder diskuteres en VE-handlingsplan for Danmark, så vi ved udgangen af juni kan sende en plan til EU for, hvordan vi når de 30 pct. og opfylder de andre dele af VE-direktivet. Heldigvis er det ikke svært at nå målet. Med den nuværende indsats vil der næppe mangle mere end 2 pct. Samtidig har vi gode muligheder for at få langt mere vedvarende energi – også på en bæredygtig måde.

”Samtidig har vi gode muligheder for at få langt mere vedvarende energi – også på en bæredygtig måde”

Ifølge OVE's energivision kan vi i 2020 dække op til 40 pct. af forbruget med vedvarende energi. Det kan gøres med bl.a. vindkraft, geotermi og energiskove kombineret med energibesparelser især i transporten, industrien og på kraftværkerne.

Selvom vi har lovet EU 30pct. vedvarende energi i 2020, er der ingen grund til at stoppe der. En ambitiøs VE-plan kan sagtens gå længere. Hvorfor ikke sætte et dansk mål om mindst 35 pct. vedvarende energi i 2020?

”Hvorfor ikke sætte et dansk mål om mindst 35 pct. vedvarende energi i 2020?”

Der er også behov for en plan, der er ambitiøs på vegne af miljøet og som tænker i energibesparelser. Med en ambitiøs plan producerer vi selv vores vedvarende energi og undgår import af biomasse fra en række lande, hvor produktionen er katastrofal for de lokale skove og for miljøet. Det gælder specielt de flydende biobrændsler, der samtidig bidrager til at fastholde et ineffektivt trafiksystem med forbrændingsmotorer.

Ved at skifte til elektrisk transport, baseret på el fra vedvarende energi, fås et langt mere miljøvenligt og energieffektivt transportsystem.

Regeringen fortrænger debat om klimaet

Af Nils Brøgger Jakobsen, kampagnemedarbejder i Mellempøkeligt Samvirke

Klimaminister Lykke Friis har gentagne gange pointeret, hvor vigtigt det er at fastholde befolkningens klimaengagement.

Ikke desto mindre stemte hun fornyeligt imod et forslag om at give 20 millioner kroner til oplysning om klimaet i 2010-2011. For Lykke, Løkke og co. vil ikke bruge penge på klimaoplysning længere.

"Ifølge ministerens eget udsagn er Danmark vendt tilbage til 'normaltilstanden', hvor oplysning om klima ikke længere skal modtage støtte."

Ifølge ministerens eget udsagn er Danmark vendt tilbage til 'normaltilstanden', hvor oplysning om klima ikke længere skal modtage støtte. Regeringen har øjensynligt glemt, at klimakrisen ikke er overstået, samt at Danmark stadig er formand for de internationale klimaforhandlinger.

Regeringen håber, at resultatet af klimatopmødet, den såkaldte Copenhagen Accord, kan vise sig at blive et fremskridt mod en retfærdig, bindende og ambitiøs klimaaf-tale. Det vil kun ske, hvis momentum i klimaforhandlingerne opretholdes. Det kræver, at de folkelige organisationer ver-

den over - inklusiv Danmark - bliver ved med at minde politikere og befolkninger om, at vi ikke blot skal se passivt til fra sidelinjen, mens vores klodes fremtid er på spil.

100.000 mennesker deltog i demonstrationen den 12. december og viste, at de sammen med tusinder andre danskere ønsker handling på klimaområdet. Hvorfor vil regeringen ikke samarbejde med disse mange mennesker?

"Der er stadig behov for klimaoplysning, men det er ikke verdens fattige, som skal betale prisen herfor."

I 2009 blev der givet 24 millioner kroner til klimaoplysning. Halvdelen af disse midler blev taget fra udviklingsbistanden. Der er stadig behov for klimaoplysning, men det er ikke verdens fattige, som skal betale prisen herfor. De betaler i forvejen den højeste pris for vores klimamæssige uansvarlighed.

I Mellempøkeligt Samvirke, har vi som i andre organisationer, stor erfaring med oplysning om bl.a. klimaforandringerne. Den erfaring stiller vi gerne til rådighed. Så kære Lykke Friis – du kan bare ringe.

EU når ikke biodiversitetsmål – men sætter bare ny deadline

Af Janne Foghmar, assisterende koordinator, 92-gruppen

På deres møde den 15. marts erkendte EU's miljøministre, at man ikke når at bremse nedgangen i biodiversitet i 2010 som lovet. I stedet udskød de deadline med yderligere 10 år.

Det er ellers næsten 10 år siden, at man i EU vedtog, at nedgangen i biodiversitet skulle bremses i år 2010. Så hvad er det, EU håber at nå i løbet af de næste 10 år, som de ikke magtede at gøre i de foregående 10?

”Den 16. marts udgav FN’s Generalsekretær rapporten *Keeping the promise*. Heri erkendes det, at ’målet om at reducere tabsraten for biodiversitet i 2010 ikke er nået’”

Den europæiske rødliste for truede sommerfugle, guldsmede, biller mv. er blevet opdaterede i denne måned. Opdateringen viser, at 9 pct. af Europas sommerfugle er udryddelsestruede i al fald inden for EU’s grænser. Samtidig er 31 pct. af Europas i alt 435 registrerede sommerfuglearter i nedgang. Til sammenligning er 14 pct. af Europas guldsmedearter, 13 pct. fugle, 15 pct. pattedyr, 19 pct. reptiler og 23 pct. padder truet på europæisk niveau. I Danmark er 22,8 pct. af alle landets plante- og dyrearter rødlistede. Og EU er ikke de eneste der ikke når sine mål.

Den 16. marts udgav FN’s Generalsekretær rapporten *Keeping the promise*. Heri erkendes det, at “målet om at reducere tabsraten for biodiversitet i 2010 ikke er nået” og at op mod 17.000 kendte plante- og dyrearter i

dag er udryddelsestruede globalt. FN’s generalforsamling har ellers erklæret 2010 for ”Internationalt år for biodiversitet”, hvilket falder sammen med 2010-målet for biodiversitet under FN’s Biodiversitetskonvention.

”Truslen mod det globale økosystem vokser for hver dag. EU’s udsættelse af biodiversitetsmålet med hele 10 år er på den baggrund uansvarligt.”

Biodiversitetskonventionen blev vedtaget på verdensstopmødet i Rio i 1992, og i 2002 blev landene under konventionen enige om at nå en betydelig reduktion i tabet af biodiversitet inden 2010. Det globale biodiversitetår kunne næppe have haft en værre optakt end de kuldsejlede klimaforhandlinger på COP15. Men det gør ikke behovet for politisk ansvarstagen og handling mindre. Truslen mod det globale økosystem vokser for hver dag. EU’s udsættelse af biodiversitetsmålet med hele 10 år er på den baggrund uansvarligt.

EU stadig langt fra det nødvendige klima-lederskab

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

EU Kommissionens klimaudspil den 10. marts var ventet med spænding. Ville det indeholde den nødvendige opgradering af EU’s indsats, efter at Connie Hedegaard er tiltrådt som ny klimakommissær, og EU blev kørt ud på et sidespor på COP15? Desværre er svaret nej. Godt nok indeholder udspillet en klar og vigtig erkendelse af, at de nuværende mål for drivhusgasudslippet fra de rige lande er klart utilstrækkelige, og at brug af diverse smuthuller kan underminere denne indsats yderligere. Men når det kommer til EU’s egen indsats, er klimaudspillet stadig klart utilstrækkeligt.

”Alligevel nøler EU stadig med at gå til de nødvendige højere reduktionsmål,

som videnskaben og EU’s eget 2 graders mål ellers forudsætter.”

På grund af den økonomiske krise og ubrugte CO2-kreditter er det i dag langt lettere for EU at nå en mere ambitiøs reduktionsindsats end tidligere. Ja, faktisk er det i dag billigere for EU at gå til en 30 procents reduktion i 2020, end det oprindeligt var at påtage sig det nuværende 20 procents mål. Alligevel nøler EU stadig med at gå til de nødvendige højere reduktionsmål, som videnskaben og EU’s eget 2-graders mål ellers forudsætter.

Også klima-finansieringen fra EU til udviklingslandene halter alvorligt. I Copenhagen Accord aftalen fra COP15 lovede EU højt og tydeligt, at støtten til udviklingslandene skal være ”ny og additionel”. Alligevel snyder EU-landene og EU Kommissionen nu åbenlyst på vægten. I Kommissionens udspil er udtrykket ”ny og additionel” således omhyggeligt undgået. Det skyldes sikkert, at den klimastøtte på 2,4 mia. Euro årligt, som EU har lovet for perioden 2010-2012, alt overvejede ser ud til at blive genbrugt ulandsbistand – Altså penge der i forvejen var lovet ulandene til udvikling.

”[...] den klimastøtte på 2,4 mia. Euro årligt, som EU har lovet for perioden 2010-2012, ser alt overvejede ud til at blive genbrugt ulandsbistand [...]”

Ikke alene er det snyd overfor udviklingslandene, men det risikerer også at ramme de fattigste hårdest ved at flytte den allerede utilstrækkelige udviklingsbistand fra de fattigste til de rigere udviklingslande, fordi det er mere interessant at investere i klima i disse lande. De fattige bliver således endnu engang taberne i klimaspillet.

Danske investeringer i ulande – eller i skattely?

Af Sofie Andersen, policypraktikant og Lars Koch, politikmedarbejder i IBIS

Når Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) og Verdensbankens private udlånsarm IFC investerer i ulandene, er det ofte sammen med selskaber, der er baseret i skattely. Det gælder f.eks. et lån på 100 millioner dollars fra IFC til Kosmos Oil Ghana, der er ejet af Kosmos Holding på Cayman Island. Alt taler for, at Kosmos Ghana i fremtiden ikke vil få overskud på olieudvindingen i Ghana, og derfor ikke vil betale skat. Overskuddet vil efter al sandsynlighed blive overført til Kosmos Holding i skattelyet Cayman Island, hvor de ikke betaler skat.

”Verdensbanken og IFU må sikre, at de virksomheder, som de foretager offentligt støttede investeringer sammen med, betaler deres skat i ulandene.”

Verdensbanken og IFU må sikre, at de virksomheder, som de foretager offentligt støttede investeringer sammen med, betaler deres skat i ulandene. Yderligere er det helt centralt, at offentlige investeringer ikke legitimerer skattely, ved f.eks., som IFU gør, at investere gennem investeringsfonde baseret i skattely.

EDFI (European Development Finance Institutions) er en sammenslutning af IFU og IFU’s europæiske søsterfonde. EDFI har netop lavet nye guidelines for brug af Off-shore Financial Centres – også kaldet skattely. Det er ikke muligt at få udleveret de samlede guidelines, men EDFI har offentliggjort et summary, der ud fra et udviklingsmæssigt perspektiv er problematisk.

”Alt tyder på, at EDFI blåstempler fondenes brug af skattely, [...] hvilket vi anser for dybt kritisabelt.”

Alt tyder på, at EDFI blåstempler fondenes brug af skattely. I dokumentet giver EDFI således udtryk for, at de ikke ser nogen problemer ved, at virksomhederne anvender skattely og skriver endvidere, at det er *”in the best interest of developing countries for EDFI to continue using Off-shore Financial Centres in EDFI’s investment structures”*. EDFI legitimerer således brugen af skattely, og virksomheder, der modtager støtte af eksempelvis IFU til investeringer for udvikling, kan fortsat anvende lyssky investeringsmetoder, hvilket vi anser for dybt kritisabelt.

Anvendelse af skattely i forbindelse med udviklingsinvesteringer er problematisk fordi, der sker en massiv illegal og legal kapitalflugt fra ulandene til skattely. Hvert år forsvinder der illegalt 600-700 milliarder dollars fra ulandene gennem multinationale

selskaber. Det må sikres, at investeringer med udviklingsformål ikke understøtter denne trafik. Offentlige investeringer skal ikke legitimere skattely, og det skal sikres, at virksomhederne betaler deres skat i udviklingslandene.

Biobrændsel: Et teknologisk og politisk dilemma?

Af Michael Juul Larsen, policy assistent, Mellempøkeligt samvirke

Verden står overfor en global klima-, fødevarer-, finans- og fattigdomskrise, og langtheden af vejen bliver ny teknologi en del af svaret. Men hvilken teknologi bør vi satse på, hvordan skal den bruges og med hvilke omkostninger?

”I EU er der blevet indført lovgivning, der reelt binder os til biobrændstoffer gennem politisk fastsatte mål.”

I EU er der blevet indført lovgivning, der reelt binder os til biobrændstoffer gennem politisk fastsatte mål. I Danmark er der blevet indført lovgivning, der betyder, at 5,75 pct. af vores benzin skal bestå af biobrændstof. Det samme sker i resten af Europa, mens der samtidigt satses på biobrændstoffer i USA. Alt i alt vil der ske en voldsom stigning i efterspørgslen på biobrændstoffer fra 70 milliarder liter i 2008 til anslået 250 milliarder liter i 2020 på globalt plan. I EU stiger efterspørgslen fra 13 milliarder liter til 55 milliarder liter i samme periode. Man skaber altså via lovgivningen en kæmpe efterspørgsel efter biobrændstoffer.

FN's landbrugsorganisation (FAO) vurderer, at biobrændsel har en stor del af skylden for fødevarerkrise i 2008, idet biobrændsel var med til at drive fødevarerpri-

serne i vejret. Fødevarekrise er i øvrigt ikke slut i udviklingslandene, priserne er stadig langt højere end før krisen, og FN vurderer, at vi igen vil opleve fornyet krise.

På nuværende tidspunkt kan biobrændstoffer ikke produceres bæredygtigt - dvs. uden at fortrænge produktion af fødevarer - på en skala, der kan følge med efterspørgslen. Nye teknologier, der kan nedbryde cellulose, som muliggør produktion af biobrændsel af ikke-spiselige materialer, kan ikke indenfor en nær fremtid producere biobrændsel i så stor skala, at den øgede efterspørgsel imødegås. De skal testes og granskes ud fra et forsigtighedsprincip om ikke at skade fødevarerproduktionen og miljøhensyn i udviklingslande. Men med de politisk fastsatte rammer er der ikke rum til dette.

”På nuværende tidspunkt kan biobrændstoffer ikke produceres bæredygtigt - dvs. uden at fortrænge produktion af fødevarer [...]”

Medmindre EU's og Danmarks mål for biobrændsel afskaffes, er det sandsynligt, at markedet og efterspørgslen vil rende hurtigere end teknologien med store konsekvenser for den sjettedel af jordens befolkning, som allerede sulter.

Rimer "bio" på bæredygtig?

Af Kristian Jørgensen, formand for Nepenthes

Ideen er god, lad os sætte mål for nedbringelse af CO₂-udledningen fra transportsektoren. Biobrændstoffer ligger lige for og styrker både det gamle produktionsapparat, forbrændingsmotoren, uafhængigheden af fossile brændstoffer og ikke mindst af "banditterne" i OPEC. Agroindustrien klapper i hænderne, men hvorfor er der skepsis hos de grønne?

"Første skud på stammen var et lækket udkast fra EU Kommissionen [...], hvor det fremgik at palmeolieplantager skulle sidestilles med skov."

Med NGO'erne på nakken og ørene tudet fulde med rapporter om elendige miljøregnskaber, massive naturødelæggelser, krænkelser af menneskerettigheder og en fødevarerkrise i frisk erindring, blev det i EU's direktiv om vedvarende energi slået fast, at biobrændstoffer til EU naturligvis skal være bæredygtige.

Vi er nu nået til fasen, hvor der skal kød på begrebet "bæredygtighed" og med bange anelser kan vi se frem til de fiksfakserier, der uundgåeligt vil komme, når massive industrielle interesser kolliderer med et så ambitiøst begreb. Første skud på stammen var et lækket udkast fra EU Kommissionen til kriterier for bæredygtige biobrændstoffer, hvor det fremgik at palmeolieplantager skulle sidestilles med skov.

"Vedtages de lækkede kriterier åbnes muligheden for den fortsatte massekonvertering af regnskovsområder til plantager."

Palmeolien er i sit væsen langt fra bæredygtig. Geografisk begrænser problemet sig primært til Sydøstasien, men her er problemet til gengæld massivt, mens Afrika ligger åben som det næste El Dorado.

Vedtages de lækkede kriterier åbnes muligheden for den fortsatte massekonvertering af regnskovsområder til plantager. Indonesiens plantageareal til palmeolie er steget fra 60.000 ha. i 1985 til ca. 8 millioner ha., og det uden at EU, Kina eller USA for alvor er begyndt at tanke planteolie på bilerne. Dette er en udvikling, der skal bremses, men står det til eksempelvis Indonesien, så kan midlerne fra FN's klimapulje til skovbevarelse passende gå til at rejse disse plantager i klimaets navn.

Udviklingen af kriterier for bæredygtighed sker bag lukkede døre, og i erkendelse af, at kun få biobrændstoffer vil kunne leve op til ambitiøse krav om bæredygtighed, kan resultatet nemt blive en total udvanding uden forbedringer for klimaet og biodiversiteten. Midlet bliver vigtigere end målet.

Jordens time vender tilbage

Af Anne Liv Eberlein, kampagnemedarbejder i WWF Verdensnaturfonden

Historien om Earth Hour er historien om snebolden, der blev til en lavine. Det startede med én by, da 2,2 millioner mennesker i Sydney i 2007 fulgte Verdensnaturfondens opfordring og slukkede lyset i en time for at signalere deres bekymring for jordens klima. Snebolden begyndte at trille, og her tre år senere er den gode idé fra Australien blevet til verdens største klimakampagne

nogensinde – en lavine, der ruller kloden rundt og i marts 2009 slukkede lyset i 4000 byer i 88 lande - over en halv milliard menneskers stikkontakter, herunder en million danske.

Dengang havde lavinen kurs mod Bella Centret med det klare budskab: Verden

kræver en ambitiøs og bindende klimaaftale til COP15 i København.

Copenhagen Accord, en vag og ukonkret hensigtserklæring, der ligger så langt fra videnskabens anbefalinger [...] at dens fødested [...] er blevet omdøbt til "Nopenhagen".

Tre måneder senere kender vi topmødets skuffende resultat: Copenhagen Accord, en vag og ukonkret hensigtserklæring, der ligger så langt fra videnskabens anbefalinger og verdensbefolkningens forventninger, at dens fødested i internationale medier er blevet omdøbt til "Nopenhagen".

Ikke desto mindre – og netop derfor – vender Earth Hour tilbage den 27. marts kl. 20:30, og denne gang er målet en milliard deltagere. At der allerede nu er tilmeldt over 100 lande på kampagnesiden, viser tydeligt, at den globale vilje, som Earth

Hour er udtryk for, er større end COP15 og "Nopenhagen". Kampagnen har givet verdens borgere en synlig og ligetil kanal til at markere deres ønske om seriøs handling mod klimaforandringerne, og de bruger den igen, i rekordstort omfang, så længe der er behov for det.

"[...] netop derfor vender Earth Hour tilbage den 27. marts kl. 20:30, og denne gang er målet en milliard deltagere."

På trods og på grund af politikernes svage resultater har lavinen vokset sig endnu større. Nu har den kurs mod Mexico. Senest når statslederne mødes dér til COP16 i december, må de handle på det overvældende mandat, verdensbefolkningen giver dem – de skylder en ambitiøs, fair og juridisk bindende aftale, der kan forhindre den globale opvarmnings katastrofale konsekvenser, inden det er for sent.

Økonomi og miljø hænger sammen

Af Anne-Mette Wehmuller, Det Økologiske Råd

Vi ved, at priser betyder meget for, hvor grøn vores adfærd er. Hvis vi skal handle mere bæredygtigt, er det en forudsætning, at det bliver dyrere at forurene og bruge fossile brændstoffer – og billigere at spare på energien og bruge vedvarende energi. Klimaudfordringerne er ikke til at komme uden om. Men hvad med løsninger? Det Økologiske Råd har netop udgivet undervisningshæftet *"Økonomi og Miljø hænger sammen"*, der tematiserer, hvordan løsningen kan findes i samspillet mellem økonomi og miljø og gennem indførelse af nationale og globale virkemidler.

"Hvis vi skal handle mere bæredygtigt, er det en forudsætning, at det bliver dyrere at forurene og bruge fossile brændstoffer [...]"

Hæftet skitserer klima- og miljøudfordringen nationalt og globalt og beskriver de vigtigste områder, hvor en grøn skattereform kan forbedre vores miljø: trafik, land-

brug, andre erhverv, boliger, private husholdninger samt produkter.

"Erhvervsdrivende bør i højere grad betale energiafgifter, [...] og så må man sikre konkurrenceevnen på anden vis."

Undervisningshæftet beskriver bl.a. behovet for en samlet grøn transportpakke, hvor det skal blive billigere at eje en brændstoføkonomisk bil, men dyrere at køre i bil. Men også erhvervslivet må påtage sig sin del af arbejdet for at sikre bedre miljø og klima. Erhvervsdrivende bør i højere grad betale energiafgifter, ligesom husholdningerne – og så må man sikre konkurrenceevnen på anden vis. Det skal desuden være lettere og mere økonomisk rentabelt at energioptimere vore hjem. Hæftet egner sig til at give gymnasieelever et billede af, at det er muligt at imødegå klimaproblemet – at der ikke blot er tale om en trussel, men en udfordring, som vi kan imødegå.

For yderligere info: www.ecocouncil.dk

ARRANGEMENTER

Torsdag den 25. marts
Kl. 17.00 – 19.00
Mellemfolkeligt Samvirke
Møderiet, 1. sal, indgang B
Fælledvej 12
2200 København N

Kreativitetens psykologi: Om kreativitetens rolle i kampagneprocessen fra idéudvikling til implementering.
Arrangør: Mellemfolkeligt Samvirke.
Yderligere oplysninger: Thea Mikkelsen er leder af Center for Kreativitet, uddannet psykolog og cand. Mag. i litteratur, og har udgivet bogen *Kreativitetens Psykologi*.

Mandag den 26. april
Kl. 15.00 – 17.30
København

Kan bæredygtig udvikling forenes med økonomisk vækst?
Mød den kendte tyske miljøforsker Wolfgang Sachs, Wuppertal instituttet samt prof. Jesper Jespersen, RUC.
Arrangør: Det Økologiske Råd og Den femte salon (Dagbl. Information)
Yderligere oplysninger: **Nærmere sted, deltagergebyr og tilmelding kan findes på www.ecocouncil.dk**

Tirsdag den 27. april
Kl. 17.00 – 19.00
Mellemfolkeligt Samvirke
Møderiet, 1. sal, indgang B
Fælledvej 12
2200 København N

Fortælle-aften: Bliv en god fortæller og lær hvordan du deler dine oplevelser fra verden omkring os. Hans Laurens fra Bestellers er professionel historiefortæller og vil holde oplæg og give feedback. Aftenen er en unik mulighed for at udvikle dine talegaver.
Arrangør: Mellemfolkeligt Samvirke
Yderligere oplysninger: www.ms.dk/kalender

Onsdag den 26. maj
Kl. 9.30 – 16.30
Mødecenter Odense
Buchwaldsgade 48
Odense C

Energi- og klimaarbejdet fortsætter – hvem viser vejen i kommunerne?
Program: Det Økologiske Råds hjemmeside: www.ecocouncil.dk
Tilmelding: kommunekonference2010@ecocouncil.dk (oplys navn, stilling og fakturaadresse/EAN-nr.)

2. tirsdag i måneden
kl. 17.00-19.00
Hvor: En cafe i København
(Se: www.greendrinks.org.)

Green Drinks København
I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR. Mange mennesker har på denne måde udvekslet erfaringer, fundet jobs, skabt netværk, m.v.
Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne: greendrinks.cph@gmail.com

Yderligere oplysninger: Kontakt Anders Knudsen: 2239 0103

Øko-kalenderen på Øko-info

Nyt om grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på:
www.eco-info.dk

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen, 92-gruppen og Lisbeth Schlottmann Larsen, WWF Verdensnaturfonden

Tidligere numre kan ses på

www.92grp.dk

Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en mail til:

92-gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk

92-gruppen

c/o Care Danmark
Nørrebrogade 68 B
2200 København N
T 35 24 50 90
E 92grp@92grp.dk